

SAMHÄLLSUTVECKLINGSKONTORET

Avfallschef

Kari Wigart

KOMMUNSTYRELSEN

2021-10-21

Avfallstaxa för Täby kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Kommunfullmäktige beslutar att fastställa *Avfallstaxa* daterad den 22 september 2021.
2. Kommunfullmäktige beslutar att fastställd *Avfallstaxa* ska gälla från den 1 januari 2022.

Sammanfattning

Avfallsverksamhetens resultatfond prognostiseras att inklusive 2021 års prognostiserade resultat på ett negativt utfall på 2 500 tkr uppgå till minus 1 600 tkr. I budget för år 2022 planeras det för ett överskott om 500 tkr, vilket gör att kostnaderna ökar med ungefär 15 procent. Sammantaget föreslås avgifterna höjas med ungefär 16 procent för att uppnå kostnadstäckning och positivt resultat.

Förslaget innebär att både grundavgifter och rörliga avgifter höjs. Grundavgiften höjs på grund av ökade kostnader för tjänster som täcks av grundavgiften, ökade kapitalkostnader för investeringar och ökade gemensamma verksamhetskostnader. Rörliga avgifter förändras beroende på styrningen i taxan. Rörliga avgifter för abonnenter som inte sorterar ut matavfall höjs proportionerligt mer än för de som sorterar.

Stadsbyggnadsnämnden behandlar ärendet vid sitt sammanträde 19 oktober 2021.

Ärendet

Kommunens kostnader för hantering av kommunalt avfall kommer öka under år 2022 som en följd av ökade kostnader för insamling av avfall, ny insamlingstjänst för returpapper, ökade kostnader för återvinningscentraler, ökade kapitalkostnader för investeringar och ökade verksamhetskostnader. Avfallsverksamhetens resultatfond (tidigare års ackumulerade resultat) prognostiseras att inklusive 2021 års prognostiserade resultat på ett negativt utfall på 2 500 tkr uppgå till minus 1 600 tkr. I budget för år 2022 planeras det för ett överskott om 500 tkr, vilket gör att kostnaderna ökar med ungefär 15 procent. Sammantaget föreslås avgifterna höjas med ungefär 16 procent för att uppnå kostnadstäckning och positivt resultat.

Avfallshanteringen är avgiftsfinansierad och avgifterna i taxan ska täcka ersättningen till entreprenörer, behandling och insamling av olika avfallstyper, drift av sopsugsanläggning samt övriga kostnader för verksamheten såsom personal, information och utveckling.

Taxans delar

Taxan är uppdelad i tre delavgifter:

- Grundavgift; fast avgift beroende på tjänster för enfamiljshus, verksamhet, flerbostads- eller fritidshus.
- Rörlig avgift; hämtnings- och behandlingsavgift för rest-/matavfall.
- Tilläggsgifter; avgifter för tjänster som är valfria att nyttja.

Förslaget innebär att både grundavgifter och rörliga avgifter höjs. Grundavgiften höjs på grund av ökade kostnader för tjänster som täcks av grundavgiften, ökade kapitalkostnader för investeringar och ökade gemensamma verksamhetskostnader. Exempel på detta är det kommungemensamma arbetet med avfallsplanen, kostnader för återvinningscentraler (ÅVC), kostnader för mobil återvinningscentral (MÅVC) med avgift per stopp samt gemensamma verksamhetskostnader.

Rörliga avgifter förändras beroende på styrningen i taxan samt omfördelning av kostnader från grundavgift till rörlig avgift. Tidigare har kostnader för matavfallsutrustning, påsar, påshållare m.m., bekostats av fonderade medel. Fonden är förbrukad och dessa kostnader fördelas på den rörliga avgiften. Det är fler hushåll som sorterar ut matavfall än hushåll som inte sorterar. Eftersom taxan styr mot matavfallsinsamling och sorterande hushåll därför har en lägre avgift måste de rörliga avgifterna höjas för att täcka kostnaderna. Det är färre hushåll som har en högre avgift och kostnadstäckning uppnås ej utan en generell höjning.

Ersättningen till insamlingsentreprenören ökar på grund av avtalad indexjustering om 4 procent. Taxan styr mot utsortering av matavfall, mindre kärl, glesare hämtintervall samt att fasa ut säckhämtning. Rörliga avgifter för abonnenter som inte sorterar ut matavfall höjs proportionerligt mer än för de som sorterar.

Taxans utveckling

Trenden att fler och fler hushåll sorterar ut matavfall fortsätter och mängden matavfall förväntas öka och mängden restavfall som går till förbränning minska. Anslutningen till matavfallsinsamlingen ökar och budgeten baseras på 65 procent anslutning av hushåll under år 2022. Anslutningen är ungefär 59 procent idag med prognos att uppnå 60 procent till slutet av året. Det medför ökade insamlingskostnader och kapitalkostnader för kärl, samt ökade kostnader för utrustning för matavfallsinsamlingen. Kostnader för behandling av avfall minskar då behandling av matavfall inte medför kostnader för kommunen.

Sopsugsanläggningen för Täby park som togs i drift under år 2020 nyttjas av flera fastigheter, vilket medför ökade insamlings-, drift- och underhållskostnader. Utbyggnationen fortsätter vilket medför ökade intäkter och kapitalkostnader som är medräknat i avfallstaxans avgifter.

Från och med den 1 januari 2022 inkluderas returpapper i det kommunala avfallet och kommunen får därför ett nytt insamlings- och behandlingsansvar. Insamlingen från flerbostadshus, grupphusområden och verksamheter, samt via återvinningsstationer sköts på delegation av SÖRAB (kommunalt avfallsbolag ägt av Danderyd, Järfälla, Lidingö, Sollentuna, Solna, Stockholm, Sundbyberg, Täby, Upplands Väsby och Vallentuna) och förväntas finansieras via intäkter från materialavsättningen samt att fastighetsägare och verksamheter anlitar en av SÖRAB auktoriserad insamlingsentreprenör på liknande sätt som i dag under producentansvaret. Kommunen ansvarar för insamling av returpapper från enfamiljshus. För enfamiljshus blir insamling av returpapper en frivillig tilläggstjänst mot avgift.

Från januari 2022 har kommunen ny insamlingsentreprenör för insamling av slam från enskilda anläggningar och tömning av fett från fettavskiljare, kombinationstankar och pumpbart matavfall. Det nya avtalet innebär högre och förändrade avgifter.

Införande av tömningsregistrering vid uppstart av nästa insamlingsentreprenad 2023 medför kärllösning. Taxan styr därför mot en utfasning av säckhämtningen genom höjning av avgiften för insamlingssystemet, och att nya abonnemang för säckhämtning inte tillåts, vilket infördes redan år 2021.

Upphandling av ny insamlingsentreprenör pågår under hösten 2021 och nytt avtal kommer gälla från och med andra kvartalet 2023. Det nya avtalet innebär vissa förändringar i tjänster samt fler krav, t.ex. tömnings- och viktregistrering. En försiktig uppskattning är ökade kostnader med nytt avtal om ungefär 10 procent. Efter utgången 2023 förväntas en stabilisering av kostnaderna med årlig indexjustering.

Taxejämförelse

Alla kommuner bygger sina avfallstaxor på olika sätt och jämförelse är därför svårt. Avfallstaxan används som styrmedel och det varierar vad inriktningen för styrningen är. I Nils Holgersson-undersökningen jämförs kostnader för sophämtning, vatten och avlopp, el och uppvärmning för en flerbostadsfastighet i alla Sveriges 290 kommuner. För år 2020 placerade sig Täby kommun på plats nummer sju för kostnaderna för sophämtning. Det innebär att bedömningen enligt Nils Holgersson-undersökningen är att endast sex kommuner har billigare avfallshantering än Täby kommun för en lägenhet. För enfamiljshus har Täby kommun låga avfallsavgifter för de hushåll som sorterar ut matavfall om vi jämför med kommuner med liknande taxeuppbyggnad för år 2020. Jämförelsen är gjord mot andra kommuner som samarbetar om avfallsplanen och har avgifter för abonnemang, ej vikttaxa eller behovstömning.

För exempel på avgifter för vanliga abonnemang, se bilaga 1: Avgift för vanliga abonnemang.

Förslag på taxa redovisas i bilaga 2: Förslag till Avfallstaxa.

Katarina Kämpe
Kommundirektör

Jenny Gibson
Samhällsutvecklingschef

Bilagor

1. Avgift för vanliga abonnemang
2. Förslag till Avfallstaxa

Expedieras

Kari Wigart, Avfallsenheten